

Balla Attila

(Budapest, 1971 –)

A védés időpontja: 2003

PhD-értekezés címe: A védelmi kiadásokat meghatározó tényezők.

Tudományos vezető: dr. Gazda Pál nyá. mk. ezredes, a hadtudomány kandidátusa.

Tudományos eredmények:

- a) A védelmi kiadások fogalmának, mérési módjainak, nagyságát befolyásoló tényezőknek a feltérképezését, csoportosítását, elemzését, és a magyar védelmi szektorra történő adaptációjuk elvégzését.
- b) A magyar védelmi kiadásokat befolyásoló tényezők statisztikai modelljének elkészítését, a modell alkalmazását és az eredmények elemzését.
- c) A vásárlóerő paritás elméletnek a honvédelem vonatkozásában történő alkalmazását, és a NATO-tagországok védelmi kiadásainak vásárlóerő paritáson alapuló összehasonlíthatóságát.

Hivatalos bírálók:

dr. *Jászay Béla* alezredes, PhD (hadtudomány),

dr. *Kerékgyártó Györgyné*, a közgazdaságtudomány kandidátusa.

Bírálóbizottság:

Elnök: dr. *Ungvár Gyula* nyá. mk. vezérőrnagy, a hadtudomány doktora.

Titkár: dr. *Orosz László* alezredes, PhD (hadtudomány).

Tagok: dr. *Matus János*, a politikatudomány kandidátusa,

dr. *Veresné dr. Somosi Mariann*, a közgazdaságtudomány kandidátusa.

PhD-értekezés tartalma:

Bevezetés

1. A védelem piaci kudarc jellege
 - 1.1. A védelem extern hatásai
 - 1.2. A védelem, mint természetes monopólium
 - 1.3. A védelem, mint közjószág
 - 1.4. Piac versus szavazás
 - 1.5. A kereslet szakaszossága
 - 1.6. Következtetés
2. A védelmi kiadások mérésének módszertana, elméleti megközelítései és nemzetközi irodalma
 - 2.1. Módszertan
 - 2.1.1. Teoretikus iskola
 - 2.1.2. Empirikus iskola
 - 2.1.3. Módszertani megfontolások trend, vagy regresszió elemzés esetén
 - 2.1.4. Egyéb módszertani lehetőségek
 - 2.2. Elméleti megközelítések
 - 2.2.1. A fegyverkezési verseny megközelítés
 - 2.2.2. A bázisalapú megközelítés
 - 2.2.3. A közösségi választás (public choice) megközelítés
 - 2.2.4. A politikai-gazdasági megközelítés
 - 2.3. Következtetés
3. A védelmi kiadások fogalma
 - 3.1. A védelmi kiadások értelmezése
 - 3.2. Közvetlen védelmi kiadások
 - 3.3. Közvetett védelmi kiadások
 - 3.4. A védelmi kiadások mérése input vagy output mutatók segítségével
 - 3.5. Következtetés
4. A modell eredményváltozója
 - 4.1. Szint, vagy változás
 - 4.2. Abszolút nagyság

- 4.2.1. Az abszolút nagyság előnyei és hátrányai
- 4.2.2. Védelmi kiadások összehasonlítása a vásárlóerő-paritás segítségével
- 4.3. Relatív (fajlagos) mutatók
 - 4.3.1. Egy főre, illetve egy katonára jutó védelmi kiadás
 - 4.3.2. Az ország erőforrásaihoz való viszonyítás
- 4.4. A védelmi kiadásra vonatkozó adatok megbízhatósága
- 4.5. Következtetések
- 5. Magyarázóváltozók
 - 5.1. Gazdasági tényezők
 - 5.1.1. Gazdasági növekedés
 - 5.1.2. „Vaj, vagy ágyú” – védelmi, versus szociális kiadások
 - 5.1.3. A költségvetési hiány
 - 5.1.4. Egyéb gazdasági változók
 - 5.1.5. A magyar védelmi kiadásokat befolyásoló gazdasági tényezők
 - 5.2. Katonai szövetségek tagságából adódó hatások
 - 5.2.1. A közös költségekhez való hozzájárulás
 - 5.2.2. Potyautazás
 - 5.2.3. A NATO csatlakozás és tagság költségei Magyarország számára
 - 5.3. Fenyegetettség érzés
 - 5.3.1. A védelmi kiadások és a biztonságérzet összefüggései
 - 5.3.2. A békeosztalék fogalma
 - 5.4. Belpolitikai tényezők
 - 5.4.1. Általános politikai megfontolások
 - 5.4.2. A politikai környezet és a választások
 - 5.4.3. A közvélemény hatása
 - 5.4.4. Egyéb politikai tényezők
 - 5.5. Az ország katonai stratégiája
 - 5.5.1. Katonai változók hatása a védelmi kiadásokra
 - 5.5.2. Az általános hadkötelezettségen alapuló, vagy önkéntes hadsereg hatásai a védelmi kiadásokra
 - 5.6. Következtetések
- 6. Magyar védelmi kiadások modellezése
 - 6.1. A modell specifikációja
 - 6.2. A becslés eredményei
 - 6.3. Következtetések
- 7. Összefoglaló megállapítások, következtetések és ajánlások
 - 7.1. Célkitűzések és kutatási kérdések
 - 7.2. A kérdéskör aktualitása
 - 7.3. Új tudományos eredmények
 - 7.4. Fontosabb megállapítások és következtetések
 - 7.4.1. A védelmi kiadások fogalma, mérési módjai, nagyságát befolyásoló tényezők
 - 7.4.2. A magyar védelmi kiadások modellje
 - 7.4.3. A vásárlóerő paritás elmélet
 - 7.4.4. Hadkötelezettségen alapuló, illetve önkéntes hadsereg költségei
 - 7.5. Kutatási eredmények hasznosíthatósága
 - 7.6. Az értekezés témájához kapcsolódó tudományos publikációim
 - 7.7. Végző összegzés

Jegyzetek

Irodalomjegyzék